

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje „ 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izveh Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Madrid 29. Vojni minister je izjavil, da je ameriansko brodovje oddalo 60 strelav na utrdbo Matanzas, ne da bi bilo napravilo kaj škode. Poškodovana je bila jedna amerianska ladija. Ustaši so napadli Matanzas, a so bili odbiti popolnoma. Minister za vnanje stvari je zagotovil, da se brzojavna zveza z Manilo ne pretrže.

Madrid 29. (senat.) Posl. Lastres (Puertorico) je protestiral energično proti napadu od strani Amerikanov. Prebivalci na Puerto Rico in ogromna večina Kubancev so Španci in hočejo ostati za vedno.

Madrid 29. Ameriansko brodovje utegne priti v nedeljo pred Manilo, ako mu ne preseče poti špansko brodovje. To poslednje brodovje se je razdelilo. Križar »Castillo« še z dvema drugima ladjema leže ob urodu v pristanišče Manila, dočim ostalo brodovje pričakuje sovražnika na skrajnem zapadu Filipin.

Madrid 29. Utrdbe Matanza niso trpele vzlie onim 300 strelom Amerikanecv. Ni bilo ni jednega ubitega ni jednega ranjenca.

St. Vincent 29. Špansko brodovje je odplulo v južni smeri in dosedaj nepoznano določbo. Zapečateni ukazi se odpro še le na visokem morju.

Washington 29. Glasom tu priobčenega sporočila so že dovršeni načrti za invazijo na Kubo. Po teh načrtih ima 10000 mož stopiti na kopno v Matanzi.

Washington 29. Vojna uprava je najela velikih parnihov za prevoz prve vojaške ekspedije na Kubo. Členi konference obeh zbornic so se zložili glede predlog za kredit mornarice in so pritrdili pomnoženju brodovja, nasvetovanem po senatu.

Chattanooga 29. Jeden polk pehote, 4 eskadroni in 8 baterij so zapustili danes tabor, namenjeni v Tampa. Priprave so dovršene za odposlatev družega polka konjice na jug.

New-York 29. Iz Keywesta javljajo: Monitor »Terror« in topnjača »Machias« sta bombardovala danes Cardenas. Po dvehurnem streljanju so morale utihniti španske baterije. Padlo je mnogo Španjcev. Ladije Združenih držav niso trpele.

Washington 29. Tu se nadejajo, da se amerianski vojaki že prihodnji teden izkrea na Kubi. V podlago operacijam je določeno mesto Tampa v Floridi (na južni točki Združenih držav.) Ameriansko vojaštvo se izkrea v Cardenas na vzhodu Mantanzas.

Zagreb 29. Danes je bila razglašena obsodba sodnega dvora sedmorice proti obsojencem umorstva uradnikov v Sjeničku. Dvor je potrdil obsodbo v kolikor se tiče krivde. Nekaterim so kazni zmanjšane. Od ednajstih obsojenih na smrt je pomiloščenih osem. Na ostalih treh se izvrši obglavljenje jutri zjutraj ob 6 uri.

Poljedelski, obrtni in trgovski pregled.

Dne 2. t. m. otvorjen je bil osební promet na enem delu sibirskie železnice in sicer na progi mej Petrogradom in Tomskom. Na nobeni drugi železnici na svetu nima potnik toliko udobnosti, nego na tem prvem sibirskem brzovlaku. Osební

vlaki bodo že letos vozili od Tomška do Irkutska, po kateri progi že vozijo tovorni vlaki; početkom dvajsetega stoletja pa bomo imeli že direktno zvezo med Petrogradom in Moskvo v Evropi in Port Arturo, Talienvanom in Vladivostokom v Aziji.

Predstadije za to velikansko podjetje so začeli delati sredi osemdesetih let; zida se 6 let in je v tej dobi že dovršena večja polovica. Dosedaj je ruska vlada izdala za zidanje nad 300 milijonov rubljev. Že sedaj, ko je delo dospelo še le do polovice, čuti se v trgovini gospodarske posledice te železnice. Že začetkom januarja t. l. je bil na progi Čeljabinsk-Obi tako velik promet, da so morali število dvojnih tovornih vlakov od 3 pomnožiti na 7. Ob enem so tudi prisiljeni že sedaj odložiti, na kak način bodo spravljali vlake preko Bajkalskega jezera. Po letu kanijo prevažati vlake čez jezero na trajekti (v to prirejenih ladjah), po zimi pa mislijo napeljati čez led električno železnico.

Da je letos tako živahen promet na sibirski železnici, pripisovati je slabi letini v zapadni Rusiji in v Evropi sploh — celo v Avstrijo dohajajo vsaki dan tovrne pošiljatve sibirskega žita — vendar lahko rečemo že danes, da odpira ta železnica zamenj blaga novo, neizerpno polje. To resnico je nemška vlada spoznala prva v vsem obsegu ter storila vse, da bodo Nemci imeli kolikor mogoče največ dobička od te železnice. Že danes vzdržuje nemške paroplovne družbe redno zvezo mej Vladivostokom in Hamburgom; nemška vlada si je pridobila blizo Port Artura, kjer se bode nehala Mandžurska železnica, svoje ozemlje ter bode od tam tem lože in uspešnejše podpirala nemške trgovce in podjetnike, delujoče v onih krajih. V Vladivostoku in v Nikolajevsku je že velikih nemških trgovskih hiš in ne bode dolgo, ko bodo imeli Nemci tam svoje konzulate.

Kaj pa Avstrija?! Kaj naši kapitalisti?! Ti si, kakor kaže, ne upajo še izpod strehe.

Pomorska zveza mej vzhodno Azijo in Evropo ostane pač tudi pozneje, ko bode sibirska železnica dožidana v vseh progah, kajti po železnici bodo pošiljali samo dragocene izdelke evropske in kitajske industrije, čaj, svilo itd., dočim bodo prevvažali žito in bolj ceneno blago še vedno po morju. Ker se pa bodo dežele ob železnici razvijale silno naglo v gospodarskem obziru ter se bode prebivalstvo množilo naglo, rastele bode tudi promet po železnici in po morji in je tedaj spekulacija nemških podjetnikov, ki so se že danes nastanili v najvažnejših mestih vstočne Azije, jako dobra ter se jim tudi sijajno sponese prav gotovo.

Nedavno še je bilo čitati mnogokrat, da je čisto nemogoče, da bi mogla sibirska pšenica kedaj konkurirati z ogersko na avstrijskih trgih. To pa se je zgodilo že letos. Tovornina za en kvintal sibirskie pšenice znaša do avstrijske meje 5 gld., od Dunaja 1 gld. 50 nč., kar gre za carino in druge troške, znaša iz Sibirije do Dunaja skupaj 9 gld. za metr. cent. ali kvintal, in tako se je zgodilo, da je sibirska pšenica, katero so tukaj prodajali tudi že po 12 gld. kvintal, konkurirala z ogersko. Koliko da je dobil od tega sibirski produceent, je seveda drugo vprašanje.

Zadnje dni je cena žita zopet poskočila silne. Prodaja se pomladna pšenica po 15 gld. 20 nvč., pšenica od maja in junija po 14 gld. kvintal; to

so cene, kakoršnih že nismo imeli na naših trgih leta in leta.

Najviše cene, kolikor jih poznamo na dunajskem trgu, so bile za pšenico:

1891. leta za kvintal 12 gold. 20 nvč.

1880. „ „ 15 „ 20 „

1873. „ „ 18 „ 60 „

Mogoče je, da tudi letos doživimo še istotako draginjo, kakoršno 1873. l., ukladov dovažanju sibirskie in in indijske pšenice, kajti Amerika nima več mnogo žita v zalogi in kar ga ima, ostane v deželi sami zaradi vojne in neugodnih trgovskih razmer. Naravno je, da je trgovina mej Evropo in Ameriko vsled špansko-amerianske vojne danes spojena z večim rizikom, kajti nobena vojskujočih se držav se ni odrekla pravice barkolovstva (Kaperrei). Ta veči riziko bode imel za posledico tudi više cene blaga in žita še posebej. Bojazen je torej opravičena, da bodo z obzirom na vse to še vedno rasle cene žita in moke do nove žetve. Kako pa cene naglo rastejo, prepričamo se lahko na nastopni tabeli.

Cene žita in moke:

	pomladna pšenica	raž	pomladni ovos	koruza	moka št. 0
Zač. aprila t. l.	12.30	8.85	6.95	5.55	21.75
Dne 26. aprila	15.20	11.—	8.—	6.52	24.25
več	2.90	2.15	1.05	0.97	2.50

Čisto naravno bi bilo torej, ako bi državni zbor sklenil pozvati vlado, naj odpravi carino na žito vsaj za to kratko dobo, ki nas še loči od nove žetve. To bi sicer ne bilo mnogo, a vendar bi uplivalo na cene žita in moke. Za Avstrijo, ki že davno ne prideluje več dovolj žita za svoje potrebe, nima carina na žito nikakega zmisla. Saj to carino, katero mora plačati prodajalec, vali poslednji vendar-le na kupeca — a carina na žito je le za to, da se varujejo in pospešujejo domači poljedelci. Če pa ti ne pridelujejo nič, ali ne toliko, kolikor potrebujemo, je ta zaščitna carina le iluzorične vrednosti in posebno še v sedanji dobi, ko naši produceenti sami nimajo že davno ni zrna svojega žita v zalogi. Umestno bi bilo torej, da se do nove žetve odpravi carina na žito. To pa za more naša vlada, v sporazumljenju z ogersko, storiti vsaki čas; kajti na temelju čl. 7. splošnega carinarskega tarifa od leta 1882 sme naša vlada, sporazumno z ogersko, začasno odpraviti carino na žito in sočivje, bodisi na vsej meji ali na enem delu meje. Koristi prebivalstva zahtevajo to sedaj. Prihodnja žetev in pa njeni izid bode velikanškega gospodarskega pomena za Avstrijo in za vso Evropo.

Politični pregled.

Državni zbor. Včeraj so govorili v zbornici poslancev trije nemški govorniki: Funke od nemške napredne stranke, Steinwender od nemške ljudske stranke in Schönerer od svoje lastne stranke. Vsi trije so se trudili, da povedo vladi čim jasneje, da nima ničesar pričakovati in da jej niti izjava grofa Thuna niti jezikovni odsek ne pomoreta do miru in do pozitivnega dela v zbornici, dokler ne bodo odpravljene jezikovne naredbe. Posl. Steinwender je povedal na vsa usta, da permanenca jezikovnega odseka brez predidse odprave jezikovnih naredeb bode značila le permanenco obstrukcije.

Funke in Steinwender sta hotela opravičevati svoje nemške pretenzije, nadevaje si togo avstrijskih patrijotov. Schönerer pa ne mara za takov balast, on je rad »odpet« do zadnjega gumba. On je napadal na desno in na levo, grizel na levo in desno, Nemce in Slovane, duhovnike, žide in socialiste in — cesarja in cesarska pisma. Ko ga je opozoril poljski poslanec Wielowieyski, da je nepristojno govoril o cesarju, je razgrajal Schönerer: »Mi Nemci vemo, kaj se to pravi: ponos državljanov pred kraljevim prestolom«.

In pozneje: »Mi Nemci se bojimo le Boga in nikogar drugega, najmanj pa avstrijskih odredov. Tako imamo veliko število avstrijskih patrijotov za jubilejno leto. Le denite v zastave vse mesto, le prirejte sprevode — jaz pa se ne udeležim, ampak se približam v onem trenutku spomeniku zmagovalen pri Aspernu, nadvojvode Karola in hodem čitat besede: zmagovalen in branitelja časti — Nemčije. Nečuvno infamijo, čin nagega brezdomovinstva in izdajstva je zagrošil Schönerer, ko je pozival vladarja tuje države, nemškega cesarja Viljema, naj se vendar briga za avstrijske Nemce, in ko je rekel, da, ako bi še vladala stari Viljela in njegov kancelar Bismarek, ne bi bilo v Avstriji ni Baderjevih ni Gautschevih naredeb. Schönerer hoče torej, naj bi se Avstrija vladala iz Berlina doli! Mar je Avstrija res že vazalska država Nemčije? Mar naj mogočni cesar avstrijski res postane vazal Bismarkov in njegovih »ambassadeurjev« v Avstriji — Schönererja, Wolfa in družbe!

In s takimi ljudmi proglašajo svojo gemeinbürgerschaft ljudje, ki imajo za seboj minolost jednega princea Liechtensteina! Daleč so prišli zares ti voditelji nemških strank!! Princ Liechtenstein je predvčerajšnjem prodajal svoj avstrijski patrijotizem na drobno in na debelo in je skušal vse, kar zahtevajo Nemci — tudi nemški državni jezik — zaviti v draperijo patrijotizma.

Hitro, le prehitro je podal Schönerer primerno ilustracijo k izvajanjem Liechtensteinovim. Plemeniti princ naj nam ne zameri, ako sodimo nemško gemeinbürgerschaft — katere zastavi je storil prisego tudi plemeniti princ — po Schönererjevi ilustraciji, na kateri ni videti nič zastav v proslavo jubileja cesarja Frana Josipa I., ampak le čast Nemčije, senco starega Viljela in pa Bismarka. Sodili vas bomo torej, o gospóda, po vaših zavezanih, s katerimi hočete rama ob rami nositi nemško »gemeinbürgerschaft«.

Povedali smo že, da je Schönerer napadal tudi socialiste. Provročil je hudih spopadov. Schönererjanci so obsipali socialiste psokami: Nesramnež! Izrodek! Lopov! Brezobraznež itd.

Schönerer je govoril skoro 6 ur. Njegovi pogoji, pod katerimi bi se hotel pomiriti, so seveda taki, da niti govoriti ni o njih ni se slovanskega, ni z avstrijskega stališča! Da se morajo odpraviti jezikovne naredbe in da se mora nemščina proglašiti državnim jezikom, to se že umeje ob sebi. Ali nova je zahteva Schönererjeva, da bi za eventualne jezikovne zakone morali glasovati dve tretjini zbornice ob navzočnosti treh četrtin vseh poslancev. Ob takih pogojih seveda ne pridemo nikdar do pravičnega urejenja jezikovnega vprašanja, ker nacionalni preprečijo to lahko, kadar hočejo! In to je isto, kar pravimo mi vedno: Nemci nočejo miru!!

Ko je Schönerer zaključil, ga je pozval predsednik na red, ker je isti na nedopusten način kritikoval cesarska pisma! Kakor znano, se pa Schönerer tako malo briga za take ukore kakor za lanski sneg!

Prihodnja seja v torek.

K položaju. Gospod baron Dipauli se je menda zaračunal nekoliko; plemen, ki ga je bil zanetil o glasovanju radi ministerskih zatožeb, mu menda šviga previsoko, tako, da se boji, da bi mogel isti ožgati njega lastne prste. Kakor previden mož je takoj poslal gasilec na pogorišče, ki zatrjajo, da g. Dipauli ni mislil tako hudo, da njega klub ne misli izstopiti iz desnice ter da v razpravi o jezikovnem vprašanju on, Dipauli, natančneje označi svoje stališče.

To bi bilo morda lepo in tolažljivo, da ni g. baron že tolikokrat storil toistega, da ni potem ravno tolikokrat zopet tolažil in slednjič zopet storil isto. Ob takih skušnjah mora zgubiti vero tudi najtrdo-vratnejši optimist. Gosp. baron Dipauli zatrja torej zopet, da hoče ostati v večini. Na to tolažilo re-

aguje povsem umestno praška »Politika«: »Ali kaka večina je to, ki visi v zraku kakor Mahomedova krsta? Potrpežljivost slovanskih strank je prebila res že trdih skušenj: sedaj pa, menimo, da bi bilo dosti te krute igre na gugalnici, sedaj je polna mera prevar, in zahtevati treba neupogljivo odločnostjo jamstva za to, da se bode tudi katoliška ljudska stranka zavedala odslej v več meri svojih zavezniških dolžnosti, nego se je do sedaj! Ali tako — ali tako! To mora biti geslo, ker je boljša gotovost v manjšini s trdno vzajemnostjo, nego pa da bi bili v taki titularni večini, odvisni od nepreračunljivih muh voditeljev stranke, ki se ne drži ravno v najkritičnejih trenutkih.«

Vojna med Španjsko in Združenimi državami. Iz Londona javljajo, da vzlie vsemu tajanju je vendar gotovo, da so razmere med Anglijo in Združenimi državami jako intimne. Govori se, da se je proglas, priobčen pred nekoliko dnevi, predložil poprej angleškemu poslaniku. Govori se tudi, da bi se Filipine, ako jih pribore Amerikani, odstopijo Angliji. V poplašilo temu pa je zagotovila Anglija, da ne privoli, da bi španjsko brodoge bombardiralo američansko obrežje v slučaju, da se eventualna bitka na morju završi neugodno za Amerikane.

Kramarske duše so se torej našle in si že dele kožo medveda, katerega pa — še nimajo. Vprašanje pa je tudi, da-li bode Evropa molčala k temu, da hoče Anglija toli brezobzirno iskati svojega dobička tudi o tej žalostni priliki, dočim hite druge vlasti jedna za drugo, da proglašajo svojo nevtralnost. Dočim gledajo torej druge vlasti, da se skrbno izogibajo vsemu, kar bi se moglo tolmačiti kakor vspodbujanje na jedno ali drugo stran, pa Anglija kar naravnost ščeva Združene države v to najkrivičnejšo vseh vojen. To pa ne morda iz pravega, čistega in nesebičnega prijateljstva do Združenih držav, ampak zato, ker jej tako velevala žalostnopo znano, tradicionalno, popolno nedostajanje človeškega čustvovanja in vsmiljenja. Nič drugega se nam ne kaže tu, nego grda špekulacija brezsrčnosti kramarskih duš angleških.

Domače vesti.

Na javni shod pol. društva „Edinost“. ki se bode vršil jutri popoldne v Barkovljah, opozarjamo še enkrat naše občinstvo mestno in okoličansko.

Gospodu drž. poslancu Splinčlu prihajajo — kakor čujemo — prav pridno podatki o praksi pol. oblasti na Primorskem glede reševanja hrvatskih in slovenskih ulog v jezikovnem pogledu. Tako je prav.

Občinske volitve v Ljubljani. Naše sporočilo o večerajnji volitvi za I. razred moramo popraviti, oziroma popolniti tako, da so narodni kandidatje dr. Valentin Krisper, Josip Lenče, dr. Matija Hudnik in Elija Predovič dobili po 284, oziroma 275, 267 in 252 glasov; nemškutarska kandidata Luckmann in Dreise pa 180 oziroma 165 glasov.

Sedaj, ko so toli srečno dovršene te volitve, nam ne preostaja drugega, nego da patrijotiskim zadoščenjem čestitamo milim rojakom na toli lepem vspehu, doseženem združenimi močmi.

Ženski podružnici sv. Cirila in Metoda je daroval g. vitez Nabergoj 2 kroni in g. Jos. Turk 4 krono, ker se nista mogla udeležiti koncerta dne 16. t. m. Hvala presrečna rodoljubnima darovateljema!

Doneski za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu: Vesela družba, zbrana o priliki krsta prvorojenega v rodbini g. Stritofa, je nabrala 20 kron. O priliki zabave pevskega društva »Vesela« v Škledju na velikonočno nedeljo se je nabralo 4 krono 72 stot. V spomin redno in mirno izvrševanja se običnega zbora »Del. podp. društva« so nabrali udje pri sv. Jakohu po gosp. Franu Žitko 2 kroni. Na koncertu ste si nabrali 2 kroni. N. N. je daroval 1 krono.

Knjižnica „Del. podp. društva“ bode na razpolago čestitim uđinjam in uđom ob sledečih dnevih: v sredo od 7¹/₄—8. zvečer, v soboto od 7¹/₄—8 zvečer ter v nedeljo od 12—1. pop.

Knjige se bodo izposojovale le od tedna do tedna; izposojene knjige se smejo samo jeden mesec imeti doma. Ljudevit D  meter Jer  b, knjižničar.

Delalsko podporno društvo v Trstu.

Občni zbor tega društva se je vršil minolo nedeljo dne 24. aprila in se je izvršil povsem   stno zato najve  e in najva  neje društvo tr  sko. Navzočih je bilo do 300 členov.

Točno ob 3¹/₂ popoldne je odprl zborovanje gosp. predsednik prof. Mate Mandi  , predstaviv  i gosp. vladnega komisarja Rebeke, katerega so navzoči pozdravili   vijo-klici. Predsednik je izvajal v daljšem govoru, da izro  uje odstopajoči odbor svoje posle mirnim sreem novemu odboru, kajti društvo je v minolem upravnem letu lepo napredovalo v gmotnem in moralnem oziru. In sicer v gmotnem za gld. 4511.67, v moralnem pa zato, ker je naše društvo spoštovano od vseh strani, kar je n. pr. laskavimi besedami omenil tudi novi e. kr. namestnik o pri-liki, ko ga je društvo pozdravilo po deputaciji. Nadalje je omenjal predsednik socialno demokratskega gibanja delavskega stanu v najnoveji dobi, ter je obžaloval, da so se istega gibanja udeležili tudi del slovenskih delavcev.

Upa pa, da se to v prihodnje ne zgodi ve  , marveč da slovenski delavci ostanejo zvesti   egam svojih dedov ter da se bode vedno držali vseslovenskega gesla: »Vse za vero, dom, cesarja!« Preid  i k drugi točki vsporeda, je predsednik pozval tajnika, gosp. F. Raku  o, da pre  ita letno poročilo. Iz tega je posneti:

Konec upravnega leta 1897   telo je društvo 1414 členov in sicer 276 ženskega, 1138 pa moškega spola. Izmed teh je bilo v teku leta bolnih 527; a slučajev bolezní je bilo 648. Le-tem dalo je društvo podpore 8313 gld. 45 nvč., plačalo bolnišnici 459 gld. 54 nvč., za zdravlila in kopelji 1348 gld. 96 nvč. in pogreb    ine za 14 členov 400 gld.

Vsi ravnokar navedeni stroški znašajo vsoto 10521 gld. 96 nvč., torej za 487 gld. 87 nvč. manj, nego lani. Ta ugodnost in   e nekatere druge okoliščine so provzro  ile, da se je društveno premoženje v preteklem letu pomnožilo v obeh zakladih za 4511 gld. 67 nvč.

Lep prispevek daje našemu dru  stvu vsakoletni običajni veliki ples. Isti se je vršil letos 29. januarija v gledali  u »Politeama Rossetti« ter vr  el dru  stvu vkljub velikim stroškom (549 gld. 75 nvč.) dobiček 546 gld. 35 nvč.

Nadaljevalje priporoča poročilo dru  stvenikom, pridno zajemanje tudi iz onega zaklada, kateremu pravimo: dru  stvena knjižnica; pripoveduje o vnanjem delovanju družstva v čast Bogu, cesarju in domovini in zaključuje polagaje dru  stvenikom v spomin besede:

»Bodite dobri členi družstva ter storite svoje dolžnosti napram dru  stvu vselej o pravem času! Bodite pošteni dru  stveniki in ne izkori  ajte društvenega premoženja brez potrebe! Bodite pametni v govorjenju in dejanju ter skrbite tudi na zunanje za boljši ugled svoj, delavskega stanu in slovenskega življa v Trstu! Bodite Slovenci ne le v dru  stvenih prostorih, ampak povsod: doma in v javnosti! Slovenski duh naj veže v Vaših dru  zinah, kajti   e le takrat boste vredni členi najimenitnejega slovenskega družstva v Trstu, na katero sme biti ponosno vse tr  sko slovenstvo! Skratka:

Povsod naj spremlja Vas
Slovenski duh in glas!«

Poročilo se je vzelo na znanje odobravanjem. Gosp. blagajnik Perhave Jakob je prečital letni račun, ki se je tudi vzel na znanje zadovoljstvom. Iz tega posnemamo, da je konec leta 1897 znašalo premoženje upravnega zaklada 13.914 gld. 33 nvč., bolniškega pa 12.902 gld. 42 nvč.; vkupno torej 26.816 gld. 75 nvč.

Na to sti se dovolili običajni izredni podpori, ki ja prejemata Zadnik Ivan in Sluga Marija, dva nesrečneža.

O točki »posamični predlogi«, se je oglasil   len Bandelj Josip, ki je predlagal, naj se sedanja enoletna podpora podal  ša do ozdravljenja, oziroma do smrti bolnega člena.

  len Andrejčič je predlagal, naj se dovoli členom, da bodo smeli biti vpisani v dveh dru  stvih, ali pa naj se dru  stvena pravila prena  ede v toliko, da se bode lahko plačevalo ve  o tednino in imelo tudi ve  o podporo. Ker pa ni bilo navzočih dovolj členov — moralo bi jih biti do 800 ali ²/₃ — se ni moglo razpravljati o prememb  i pravil, oziroma o teh predlogih, ampak se je stvar vzelo na znanje.

Na to se je vršila volitev novega odbora in in so bili izvoljeni: Predsednikom: Mate Mandić. Odborniki: Bogdanović Ante, Perhave Jakob, Rakuš Fran, Kosec Miha, Trošt Ivan, Kolar Anton, Biček Ivan, Čenčur Sebastijan, Perušek Vinko, Hlad Josip, Ipavie Ivan, Jerob Demeter Ljudevit, Lotrič Gregor, Kolb Josip, Kozlovič Jakob, Rehar Peter, Stantič Josip, Samec Matija, Volarič Josip, Škapin Fran, Žejen Anton in Volčič Vekoslav. Namestniki: Baveon Ivan, Lestan Fran, Bajt Luka, Ščuka Ivan, Gerbec Avgust in Žnidaršič Josip. Pregledovalci računov: Besednjak Ivan, Presen Miha in Fabjan Josip. Razsodišče: Žitko Fran in Hrvatin Miha.

Po dovršeni volitvi se je zopet izvoljeni predsednik zahvalil društvenikom z iskrenimi besedami na moškem vedenju in zanimanju o razpravah ter je zaklical trikratni »živio« presvitlemu vladarju našemu F. J. I., kateremu vskliku so se odzvali navdušenjem vsi navzoči.

Veselica pevskega društva „Zarja“ iz Rojana, ki je toli lepo vspela zadnjo nedeljo, ponovi se jutri v Barkovljah v »Narodnem domu«. Pred veselico bode istotam shod političnega društva »Edinost«. Veselica se ponovi na občo željo in ker je bil obisk zadnje veselice od nedelje nemogoč radi deževnega vremena. Na vspeh jutranje veselice je v spremembo dodana igra »Krojač Pips« namesto igre »Uskok«. Ker je pričakovati še točnejega proizvajanja posamičnih točk nego zadnjič, se nadajamo, da bode jutri, dne 1. maja v Barkovljah lepa dvojna narodna slavnost. Na svidenje torej v Barkovljah!

Pevsko društvo „Kolo“. Gospodom pevcem in gospodičinam pevkam se naznanja, da bode jutri ob 1. uri pop. pevska vaja v podp. in bralnem društvu, ulica Stadion 19.

Pevsko društvo „Kolo“ vabi na veliki koncert z igro, ki ga priredi v nedeljo dne 8. maja v redutni dvorani gledališča »Politeama Rossetti« (vhod ulica Chiozza). Vspored: 1. Dav. Jenko: »Naprej«, koračnica, orkester. 2. Laharnar: »Gorska cvetlica«, mešan zbor; bariton-solo poje g. J. Kragelj s spremljevanjem orkestra. 3. Weissenborn: »Kmetске slike«, overture, orkester. 4. Bendl: »Križaci na morji«, veliki mešani zbor, mezzosopran solo poje gč. Cerkvenik. 5. Supp: »Donna Juanita«, potpourri, orkester. 6. Vogrič: »Njega ni«, zbor za sopran, alt, tenor in bariton solo, poje g. Kragelj s spremljevanjem orkestra. 7. Smetana: »Rozmysli si Mařenko«, kvartet iz opere »Prodana nevesta«, orkester. 8. Rihar: »Savica«, moški zbor. 9. Parma: »Pozdrav Gorenjskeje«, valček orkester. 10. Vogrič: Valček po motivih iz operete »Jamska Ivanka«, zbor za sopran, alt in bariton solo, poje g. Kragelj s spremljevanjem orkestra. 11. Smetana: »Prodana nevesta«, orkester. 12. Dr. Skoflič: »Mari«, vesela igra v enem dejanju.

Krona tega koncerta bode za Trst povsem nova, krasna in težavna skladba češkega skladatelja Karola Bendla »Križaci na morji«. Kakor ta, tako so tudi vse ostale točke tega koncerta za slavno trž. občinstvo povsem nove, katerih naučenje je stalo mnogo truda in napora. Pevski zbor nastopi v narodnih čepicah. Orkestralni del vspeh bode izvajala popolna gledališka godba. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo ena krona. Sedeži I. vrste 40 nč., II. vrste 30 nč. in III. vrste 20 nč.

Opomba: Sedeži se prodajajo v kavarni »Commercio« in na dan koncerta na blagajni. — Radodarnim doneskom se ne stavijo meje. Društvu eventualno namenjeni prispevki naj se pošiljajo društvenemu blagajniku, g. Branimir-u Bone-tu, ulica Stadion št. 19, I. nadstr. ODBOR.

Učiteljsko društvo za šolski okraj sežanski vabi na redni letni občni zbor podpornega društva, ki bo v 5. dan maja t. l. v Sežani ob 9½ dop. v šolskem poslopju. Razpored: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Prečitane, overovljenje in odobrenje zapisnika zadnjega zborovanja. 3. Poročilo blagajnikovo in račun. 4. »Trtnica«, poročilo. 5. Pouk o vinogradništvu. 6. Pretresovanje pričujočega načrta pravil za samopomoč. 7. Volitev novega odbora. 8. Razni predlogi.

Sežanski ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Gospa Josipina Dukič 10 kron; preostatek šopka rodoljubnih sežanskih dam, poklonjenega v Trst preselivši se

predsednici, gospej Josipini Dukič, 11 kron 60 st. Bog živi nam nepozabno gospo na tržaških tleh!

Slovenski delavec! Prejeli smo in objavljamo: Jutri v nedeljo bomo praznovali dan prvega majnika po sledečem vspehdu: Dopoldne ob 10. uri bodeta dva ljudska shoda z dnevnim redom: Zakaj praznujemo prvi majnik? in sicer v gostilni »Alla Meridionale« Via Miramar št. 2, in in v gostilni »Alla Gallina« Via S. Marco št. 13. Popoldne ob 3. uri bode velika ljudska veselica na travniku gostilne g. Iv. Mikelič pri sv. Ivanu (ulica San Cilino številka 542), z godbo, petjem, deklamacijami, šaljivo pošto itd. Ustopnina 20 nč., otroci svobodni. Slovenski delavci! Vaša čast zahteva, da se pokažete v ogromnem številu na obeh shodih in na ljudski veselici. Mi smo prepričani, da ne bode tega dne manjkalo nihče. Največa udeležba je v Vašem interesu. Pokažite, da ste tu!

Slavnostni odbor.

Živela Avstrija! Pišejo nam: Predsinočjem so sedeli trije ogljarji pred kavarno na trgu Barriera vecchia. Iz kavarne je prišla družba Lahov, ki so šli proti sv. Jakobu. Eden ogljarjev je zaupil »Evviva l' Austria«. Lah so so se vrnili ter začeli zmerjati ogljarje, kako da si upajo klicati »Živela Avstrija«?! Ko bi ne bila pritekla straža vmes, bilo bi gotovo padalo, ker Lah so bili grozno razburjeni. Straža pa je prišla one, ki so kričali »Evviva l' Austria« in le sreča istih je bila, da je šlo tam mirno več naših možakov, ki so se potegnili za te patrijotične — zločince! Lah pa so jo popihali, videči slovenski veter! Brez komentarja. Očividno.

„Slovenke“ št. 9. izšla je danes z nastopno vsebino: »Pri božjem grobu«, pesem. »Pastorka« Zvezda«, pesem. »Hudi grade«, (dalje) povest. »Metuljku«, pesem. »Mstinski močerad«, povest. »Srečen in nesrečen«, pesem. »Iz dnevnika male gospodinje«, — Kujiževnost. — Razno. — Doma.

Prve črešnje smo videli včeraj na trgu. Rudeče so kakor navadno, toda slane so pa tudi, ker stanejo osemdeset nč. klgr.

Rojstva in smrti v Trstu v tednu od 17. do 23. t. m. Rojenih je bilo 45 možkih in 58 ženskih, skupaj 103. Umrlo pa 56 možkih in 37 žensk, skupaj 93.

Izpred sodišča. Včeraj se je vršila razprava proti 41letni Mariji Purek iz Komna, bivajoči v ulici Fabio Severo št. 16. Med tem, ko je ista dne 16. m. m. opravljala hišna opravila, splazil se je njeni 4-letni sinko Ivan na okno. Padel je skozi isto na ulico ter se poškodoval tako hudo, da je umrl še isti dan. Nesrečna mati ni vedela povedati družega, nego da ona ne more držati služkinje, ki bi jej pazila na otroka, da pa tudi sama ne more paziti vedno na otroka, ker mora opravljati svoje delo. Nesreča da se je dogodila v jeden hip in ravno ko je hotela priskočiti k dečku, je ta že zginit izpred oči. Rekla je tudi, da ni dosti, da jo je doletela taka nesreča, marveč se jo sedaj preganja še sodno. Rada bi bila v zaporu vse svoje dni, če bi se jej povrnil otrok. Sodniki so spoznali res, da ona ni bila kriva nesreči ter so jo rešili obtožbe.

15letni Josip Koeman je bil obsojen na 5 mesecev zopora, ker je ukradel trgovcema Aite & Zadnik mnogo robev, nogavice in družega, katero blago je potem razprodaval na drobno.

Polletjske vesti. Radi beračenja je bila sinoči vuliei Giulia aretirana 78-letna Katarina Bajc iz Divače.

Prva tovarna aparatov za produciranje plina acetilene. Povabljeni v to, ogledali smo si tovarno aparatov za izdelovanje plina acetilene g. Rocco ter smo se prepričali o praktičnosti tega aparata, kateri povečuje svetlobo, daje večjo varnost ter zmanjšuje troške. V istem smislu so se izrekli tudi nekateri italijanski časopisi n. pr. »Luce e calore« iz Milana, »Revista tecnica-economica«, katera pravi tudi, da je od gosp. Rocco-ta izdelani aparat jeden najpriprostejših, praktičnih, cenih ter pred eksplozijo varnih. Radi tega je potrjen od vseh zavarovalnic ter zavarujejo le-te brez vsakega pomisleka stanovanja, v katerih je uveden plin acetilene, in brez povišanja zavarovalnine. Jeden teh aparatov se nahaja tudi v dvorni palači na Dunaju in ga smemo torej mirno priporočati občinstvu.

Različne vesti.

Kuga v Bombay (Indija). Minoli teden je umrlo za kugo 412 oseb. Vseh bolnikov je 1115.

Italijani hočejo — kruha! Agencija »Stefani« javlja iz Foggie v Italiji: Včeraj je priredilo ljudstvo demonstracijo pred županstvom. Zahtevalo je znižanje cene kruha. Izgredniki so razbijali po nekaterih javnih uradih in pekarnah. Na pomoč je prišlo vojaštvo.

Koledar:

Danes v soboto 30. aprila: Katarina Sijen.; Marijan m. Jutri v nedeljo 1. maja: 3. povelik. Filip in Jakob, ap. **Solunski:** Izhod ob 4. uri 33 min. **Lunin:** Izhod ob 12. uri 23 min. Zahod „ 7. „ 23 „ Zahod „ 2. „ 9 „ Ta je 18. teden. Danes je 119. dan tega leta, imamo toraj še 246 dni.

Zadnje vesti.

Madrid 30. V senatu je izjavil general Weyler, da je tedaj, ko je bil on generalni guverner na Kubi, svetoval tedanjemu ministerskemu predsedniku Canovasu, naj napove vojno Združenim državam ter naj odpošlje na amerikansko ozemlje moč 50.000 mož, kajti, ko je preštudiral situacijo Amerike, je došel do prepričanja, da bi zadostovalo to število. Še sedaj se more Španjska okoristiti na pomanjkanju v organizaciji vojske in mornarice Združenih držav ter poprijeti se ofenzive.

Washington 30. Hiša reprezentantov je vsprejela 181 glasovi proti 129 zakon o stroških za vojno.

Berolin 30. Iz New Yorka javljajo, da ne pripisujejo nikake političke važnosti streljanju na utrdbe Matanzas. Vse ukup ni imelo nobene resnosti. Glasi se tudi, da so amerikanske ladije pričele bombardovati, ne da bi bile obvestile poprej vlade v Washingtonu.

Zagreb 30. Danes zjutraj so obesili tri obsojence radi grozne tragedije v Sjeničaku. Med istimi je bila tudi kmetica Maria Lončar.

London 30. (Zbornica). Na napade Hareourta glede dogodkov na skrajnem Vztoku je izjavil Bolfour, da Anglija ni nikdar strahovala Rusije kakor ni poslednja nikdar strahovala Anglije. Ako bi prišlo do sporov v severnokitajskih vodovjih bil bi Vai-hai-vai velike važnosti kakor pozicija mornarice. Zasedenje Vai-hai-vala ni nikako žaljenje ali izzivanje Rusije v tem zmislu, kakor je bilo zasedenje Port Artura. To ni nikako ponižanje Rusije in nikakov razlog za nesoglasje med Rusijo in Anglijo. Da le ne bi prišlo nikdar do spopada evropskih vlasti na daljem Vztoku! Vlada pa je poskrbela, da trgovina ne bode trpela škode, če bi prišlo do takega spopada.

Kašelj, hripavost in prsni katar

ublažuje in zdravi

„planinski zeliščni sok“

iz »Deželne lekarne pri Mariji Pomagaj« M. Leusteka v Ljubljani.

Cena 1 steklenice 50 novč. Razpošilja se z obratno pošto najmanj 2 steklenici. II

Jaz podpisana izjavljam, da sem za-se in sodediče prevzela vodstvo

prodajalnice jestvin

v Sv. Ivanu

pokojnega svojega soproga Josipa Gasperčiča ter se priporočam p. n. občinstvu.

Ana vdova Gasperšič,

roj. Kocjan.

Odda se takoj v najem

ali tudi proda po jako ugodnih pogojih radi smrti posestnika.

hiša z vrtom,

gozdom in vso trgovinsko opravo v dobrem stanu, nasproti farni cerkvi z veliko okolico. Hiša je pripravna za vsako obrt. Več pove Karol Kovač, Startrg pri Rakeku.

Viljemov čaj

od Frana Wilhelm-a lekarnarja v Fünfkirchen

(Spodnje Avstrijsko)

dobiva se v vseh lekarnah. Paket stane 1 gld.

Podpisani naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl v ulici Commerciale št. 11 (stara openska cesta)

prodajalnice jestvin,

z vsem dobro preskrbljeno in urejeno, tako, da morem z najboljim in vselej svežim blagom po najnižjih cenah in ne boječ se konkurence postreči. Nadejajoč se obilnega obiska in naročil od strani slov. občinstva, se beležim udani

Vekoslav Pečenko.

Škropilnice
proti
peronospori
inženjerja
ŽIVICA,
in brentači,

kateri ostajajo zmiraj enaki in pripravljeni, bodisi v suhem ali v vodi, najtrajalni od vseh drugih. Dobivajo se v delavnici omenjenega v Trstu, v trgovinski ulici (Via Commerciale) št. 11, kjer se oddajajo tudi radovoljno prospekti in ceniki.

Prepričajte se, da so moje potrebne priprave in **KOLESA** najbolje in pri vsem tem najceneje.
M. V. RUNDENAKIN NA DUNAJU
— II Gr. Pfarrgasse 25 —
Največja avstrijska razpošiljalna hiša posebnih koles.
Glavni katalog gratis in franco.

PRISTEN

Cena mreže 25 kn. (50 vložev)
vsebuje 500 gramov.

Kathreiner
Kathreinerjeva sladna kava
v polnih vrstih.
Kathreinerjeva tovarna za sladno kavo
Dunaj-Monako

V svojo letevno kuro naj zahtevate in jemljete kupovalci to tako izvrstno zvežo

AITE & ZADNIK
V TRSTU,
via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA
TKANIN IN MODE.

Velika zaloga
moških in ženskih stoff za vse letne sezone.
Velik izbor
plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina v najnovejšem risanju.
Sprejemajo se naročila moških oblek in perila po meri.

CENE NIZKE.
Za mnogobrojni obisk se priporočata udana
AITE & ZADNIK.

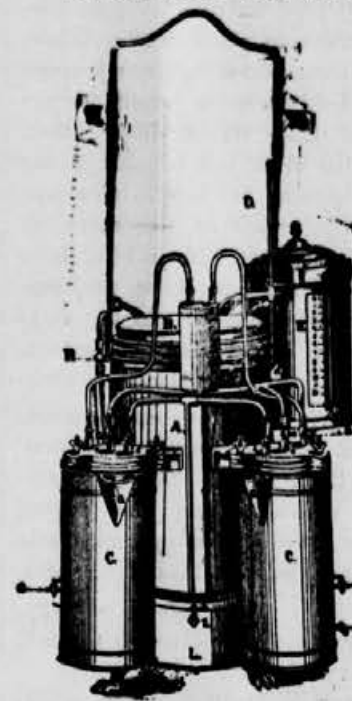
Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo
dobiva se po 40 nvl., 70 nvl. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo
vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zloženju v Pragi.

Na zahtevanje ccaik in prospekt.
Prva tržaška tovarna
aparator za napravljjanje plina acetilen
tvrdko EGGGE & C. v ulici Sanità št. 9.

Autorizirani instalaterji plina, vode in plina acetilen.
Aparat na acetilen od Josipa Rocco, patentiran v Avstro-Ogerski je absolutno najbolj praktičen in gotov, lahko rabjenje ne eksplodira, vsprejet od različnih zavarovalnih društev. Vsprejemajo se vsakovrstne kompletne naprave za hiše, restavracije, gledališča in mesta pod najugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga
najboljega
apnenega kislica,
katerega kilogram
daje 300 litr. plina.

Velik izbor
svetilnic
in pripadkov
za razsvetljavo.

SPECIJALITETA CESTNIH SVETILNIC,
na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina
(priprave za dvorce [vile] kijoske in mala mesteca).
Vsprejemajo se dela za instalacije in popravljanje dovodov.

Zaloga
v ulici Sanità št. 9.

Delavnica
v ulici S. Giorgio št. 1

Motori na par z nerazpočljivim kotlom

od 1 do 50 konjskih moči,

najpreprosteji in najcenejši od kateregakoli drugega sistema ter 50% prihrambe.
Prosti so konecstije v vsaki delavnici.

Ekonomični mlini „IDEAL“ na roko in na par

z nepokvarljivim kamenom, prepotreben za vsakega posestnika, 40% prihrambe moči, melje v vsaki meri od najfineje do debele moke za žgance, zmleje v 1 uri 450 do 470 kilogramov, ne da bi se moka segrela.

Via Molin piccolo št. 2 **GESSI & PAOLINI v TRSTU,** Via Molin piccolo št. 2
Generalni zastopniki c. kr. priv. tvornice strojev in motorjev na par:
C. H. Hoffmeister — Dunaj.

Svetovni patent

viočilnih podplatov iz negorljivega platna „asbest“.

Nova iznajdba, katere je poklicana kakor rezultat dolgih poskusov in velikega truda, vzdržati nogo, jeden najvažnejših organov človeškega telesa vedno zdravo. — Ne več transpiracij, kurjih oces, kožnih trdov, ozebkov, žuljev, ne potnih nog, vedno zabranjene proti mrazu in mokroti. Po kratki uporabi olajšanje hoje vsakemu, ki nosi čevlje z dr. Högyes-a patentovanimi podplati iz asbesta. — Cena para 1 gld. 20 nvl. ali M. 2.

Pošilja se le proti povzetju ali predplačilu zneska. — Prospekte, zahvale in pojasnila gratis in franko.

Glavna zaloga v Budapešti. Ogerska tovarna za čevlje VI. Epersegasse št. 35. — Prekupce se išče.

„Viktorija“ moderci

Velik izbor
vseh predmetov za pomlad in leto,

volneno blago, perkal za obleke in srajce, cefer in oxford, lawn-tennis, satinets gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kinčanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih specijalitov vsake vrste, rokovic iz svile, nitij in kože, dežnikov.

Velik izbor perila dobiva se v manufakturnej zalogi
JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ulica sv. Antona št. 1. — V TRSTU.

Na zahtevanje
dopušljejo se uzorci z dotičnimi cenami poštnine prosto.

Cukerin št. 9 in 20

v porcijskih tablicah, poseduje tako veliko sladkobo, da se lahko osladi za

1 novčič 6 skledic kave.

Ponujajo se tudi manj vredne tablice a vpraša naj se jedino le tablice Cukerin - Heyden.

Dobiva se v vseh prodajalnicah z mešanim blagom.

Zaloge oddaja: **J. Weiss, Dunaj, VI. Eszterhazygasse 12.**